СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LIX. Ч. 84. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 11-го КВІТНЯ 1951. No. 84. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 11, 1951. VOL. LIX.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном Тел. „Свобода": BErgen 4-0807, 4-0237 Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

АРМІЯ ВІДМОВИЛА ПІДВИШКИ ЗАЛІЗНИЧНИКАМ

Вашингтон, 9 квітня. — На прохання директора економічної стабілізації, Еріка Джанстона, армія вирішила стримати виплату підвишки залізничим „неопераційним" робітникам, яку вони мали дістати на підставі умови підписаної в Білому Домі. Підвишка мала виносити по 6 ц. на годину згідно з формулою про приноровлення підвишки до життєвих коштів. За те армія згодилася на засаду, проголошену федеральним урядом, що платню можна буде підвищувати тільки до 10 відсотків, отже підвишка для залізничників має дійти тільки до півтора цента. Її мали б дістати „неопераційні „робітники, яких нараховують на мільйон осіб. — У Шікаґо Джессі Кларк, голова залізничого братства залізничих стрілочників заповів, що рішення армії викличе поважний відгомін. Армія перебрала на себе управу залізниць у вересні м. р., щоб у такий спосіб стримати страйк залізничників, який вибух у тому часі. Досі номінально залізниці дальше находяться під управою армії.

З уваги на нове положення президент скликав перше засідання нової Краєвої Дорадчої Ради в справі Мобілізаційної Політики, щоб привернути діяльність Ради Стабілізації Платень. У ній засідають тепер представники зорганізованого робітництва, які вийшли з цієї ради місяць тому.

СПАЛИЛИ ЛИСТ ГУБ. ДЮЇ В СПРАВІ ГЕНЛІ

Ню Йорк. — Передвиборчі обіцянки нюйорського стейтового губернатора Тамеса Е. Дюї для колишнього заступника губернатора Джова Р. Генлі, опинилися перед судом. Нюйорський щоденник, „Ворлд-Телеграм енд Сан" витягнув був на денне світло обіцянку губ. Дюї, написану в листі до Генлі, щоб той зрікся кандидатури на губернатора в його користь і прийняв кандидатуру на федерального сенатора з рамени Республіканської партії, а на випадок прори губ. Дюї обіцяв йому якось винагородити. Лист був оприлюднений головою стейтової Республіканської організації В. Кінґслендом Мейсі. Мабуть внаслідок оприлюднення цього листу в газеті, Мейсі перепав при виборах на конґресмена в повіті Суффолк, Н. Й. і тому Мейсі позиває власників газети "Ворлд-Телеграм енд Сан" за відшкодування в сумі $250,000. Підчас підготови до процесу виявилося, що губ. Дюї порадив Мейсі спалити оригінальний лист, хоч він був уже оприлюднений.

● Перед виїздом до Франції літаком 10 квітня французький президент Вінсент Оріол відвідав два великі канадські міста з подавляючим французьким населенням, а саме Квебек і Монтреал. Населення вітало його оваційно.

● Секретаря торгівлі, Чарлса Сойера, обвинувачує Федеральний Апеляційний Суд у непослусі судові за те, що він не звернув $68,000,000 з підприємства Амерікен Президент Стімшип Лайнс свому попередньому власникові.

ПІЛЬОТ ЯКИЙ ЛЕТІВ СКОРШЕ ЗВУКУ

Вашингтон. — Перший пілот, який перегнав швидкість звука, це Чарлс Єґер, майор при повітряних силах. Він летів літаком С-І в 1947 р. Літак був побудований так, щоб міг летіти швидше ніж голос і ро. Зьук летить 760 миль на год.

ПЕРШИЙ ЗАХИСТ ДЛЯ БЕЗДЕРЖАВНИХ СКИТАЛЬЦІВ

Балдвинвіл, у стейті Массачуссетс. — Колишній діточий шпиталь, положений на горбі в цій околиці, перемінено на перший американський приют для бездержавних осіб, що прибули недавно як скитальці з Европи. Засадничо вони ще дальше остаються під опікою Об'єднаних Націй, одначе Комісія стейтів Нової Англії для розселювання (New England Resettlement Committee) помагає їм положити перші мости для зближення до американців. Від коли відкрито цей шпиталь в липні минулого року, яких п'ятдесять новоприбулих родин з-поміж чотирнадцяти національностей дістало тут приміщення й харч навіть на час одного місяця, доки вони не найшли собі праці. Разом скористало 150 осіб з такої опіки. Щоб приспішити приїзд скитальців з Европи перед вигасненням закону з днем 30 червня, комітет який займається приміщенням бездержавних осіб, старається про 150 віз для перевезення нових імігрантів з Европи в Америку. Тому, що комітет опікується спеціяльно дітьми, є надія, що 1,000 осіб дістане приміщення в цьому новому приюті без огляду на релігію й національність.

ВЕРХОВНИЙ СУД СКАСУВАВ СМЕРТНИЙ ПРИСУД НА НЕГРІВ

Вашинґтон. — Верховний Суд Злучених Держав одноголосно скасував присуд смерти, виданий на двох негрів з Флориди Волтера Ирвина й Семюела Шеперда, за знасилування білої дівчини, 17-річної Норми Паджет, в 1949 р. Верховний Суд прийшов до висновку, що засуджені не мали справедливого суду, бо на присяжних суддів впливали газети своєю агітацією. У мотивах скасування присуду Верховний Суд каже: „Якщо надуживається свободи преси до тієї міри, що неможливий справедливий суд в даній місцевості, у такому випадку суд повинен бути перенесений до такої околиці, де він не буде виставлений на якісь посторонні впливи. Газети, які втішаються конституційними правами, не сміють позбавляти обвинувачених осіб права до безсторонного суду".

Верховний Суд проголосив тільки саму засаду, а не видав своєї опінії в справі обох засуджених. Суд покликався на один випадок в Тексасі, де вирішено, що расова приналежність не сміє бути чинником при вирішуванні судових справ.

В АМЕРИЦІ

● Мексиканські шахтарі мають вийти на страйк наступного тижня. Вони домагаються підвишки платень на 42 відсотки.

● Підприємство гумових виробів, Фаєрстон Тайр енд Роббер Компані в Акрон, у стейті Огайо, перемінило свої фабрики на виріб гармат. На початок уряд дав цьому підприємству замовлення у висоті $4,600,000.

● 130-річча незалежности Греції святкували нюйорські американські греки величавим походом у НюЙорку. В поході взяли участь 15,000 учасників, а їм приглядалося 125,000 публіки по обох боках П'ятої Евеню.

● Протестують проти плянованого комуністичного походу з нагоди 1 травня в Ню Йорку. Група бизнесменів західної частини міста зайняла становище, що комуністичний похід буде збещещенням героїв з Кореї.

● Ріка Миннесота прорвала греблі в обох стейтах Дакоті і Айови, внаслідок чого 6,000 осіб мусіли втікати з своїх домів. Вода прибула в ріці після стоплення снігів у горішній частині бігу.

ГАРМАТНІ ДВОБОЇ завжди попереджує кожний етап дальшого аліянтського наступу в Північній Кореї. На фото: американські вояки приглядаються артилерійській акції, очікуючи наказу до дальшого наступу на резервуар Гвачон, що його в останньому червоні відкрили, намарно намагаючись водою припинити аліянтський похід вперед.

Республіканці організують оборону ген. М'Артура

Вашинґтон, 10. квітня. — Республіканські сенатори і конґресмени почали організувати оборону ген. Мек Артура, аліянтського головного команданта на Далекому Сході, перед сподіваними „санкціями" з боку демократичної адміністрації за його самовільні політичні виступи, які діяметрально противорічать теперішній політиці державного департаменту відносно Далекого Сходу. Тимчасом, з Білого Дому не подається жадних вияснень дальших плянів президента Трумана в цій справі. Проте, в звичайно добре поінформованих колах вважають, що президент теж цим разом обмежиться до упімнення, щоби ген. Мек Артур узгіднював свої політичні виступи з державним департаментом. В цих колах виключається або щонайменше вважається мало правдоподібним, щоби президент Труман зробив в цьому випадку таке радикальне рішення та відкликав ген. Мек Артура з його посту на Далекому Сході. Тимчасом республіканські лідери в Конґресі не тільки приготовляються до оборони ген. Мек Артура на випадок дисциплінарних заходів проти нього, але й домагаються дати йому більший голос в плянуванні американської далеко-східньої політики. Під цим оглядом приготовляється відповідні резолюції в Сенаті і в Палаті репрезентантів. Рівночасно сен.Ферґусон з Мішіґен запропонував створити комісію з 12 осіб, яка поїхала б до Токіо та вислухала погляду ген. Мек Артура на поодинокі проблеми світової політики. Вміжчасі з Лондону і Парижа повідомлено, що теж британський і французький уряди, подібно як і кола Об'єднаних Націй, мають свої великі застереження проти „політичної ініціятиви" ген. Мек Артура і навіть мали б плянувати відповідну дипломатичну акцію в цій справі.

БЕЗВИГЛЯДНА „МЕРТВА ТОЧКА" НА КОНФЕРЕНЦІЇ В ПАРИЖІ

Париж, 10 квітня. Конференція заступників міністрів закордонних справ чотирьох великодержав, завданням якої є приготовити порядок нарад для зустрічі Ради міністрів цих потуг та яка увійшла вже в п'ятий тиждень замість сподіваних двох, опинилася в „мертвій точці", з якої не видно жадного виходу. Безнадійність тих нарад збільшилася вчора, як совєтський представник А. Ґромико заявив, що його ціллю на тій конференції є домогтися такого порядку нарад для міністрів, який зв'язував би їх зменшенням озброєння їх країн без огляду на теперішнє пропорційне відношення їх збройних сил та без огляду на стан цих збройних сил в будь-якій іншій европейській країні. Західні аліянти рішучо відкидають ці совєтські домагання та взагалі відмовляються на цю тему дебатувати. В міжчасі, американський представник на конференції, д-р Філіп Джессуп, та американський міністер у Франції, Чарлз Е. Болен, нагло від'їхали до Злучених Держав на нараду з державним секретарем Діном Ачесоном.

РЕЙБЕРН ПРИГАДУЄ ЩЕ РАЗ НА РОЗБУДОВУ РОСІЙСЬКОЇ ВОЄННОЇ СИЛИ

Вашинґтон, 9 квітня. — Предсідник палати репрезентантів, Сем Рейберн, за одобренням президента Трумана, і за підтримкою секретаря оборони Джорджа К. Маршала, оприлюднив, що Америка найшлася у жахливій небезпеці тому, що Росія розбудовує військові осередки „тут, там і всюди". Зосереджування військових сил відбувається не тільки в Манджурії, де Совєти нагромадили 140,000 збольшевичених японців, яких вони мали відослати до рідного краю, а ніколи не відослали, тільки прилучили їх до китайців. Совєти мають ще свої сили в Болгарії, Румунії й на Угорщині.

Хоч цю осторогу оголосив Рейберн з очевидною метою приспішити вирішення пляну для загального військового вишколу, то це не зменшає важливости самої небезпеки. Комісія Збройної Служби палати репрезентантів одноголосно ухвалила, щоб уступ законопроєкту, в якому говориться про загальний військовий вишкіл в майбутності, не увійшов в життя, доки Конґрес не дасть на нього своєї згоди.

КЕРСТОН: УКРАЇНЦІ МОЖУТЬ ПЕРЕРІШИТИ РОЗВАЛ БОЛЬШЕВИЗМУ

Вашинґтон. — Конґресмен Чарлз Дж. Керстон з Висканзин вважає, що український нарід своїм рішучим наставленням і боротьбою проти большевизму може перерішити розвал тої тоталітарної системи, що сьогодні загрожує цілому вільному світові. Свої переконання конґресмен виявив у вступній заяві до статті Леонарда Дж. Снова, надрукованої в березневому виданні журналу „Сайн", вносячи її до Конґресового Рекорду в дні 2-го квітня. Стаття передрукована в Рекорді під багатомовним заголовком: „Українці як могутній союзник проти режиму Сталіна". Конґресмен Керстон у вступній заяві говорив:

„Пане Спікер, український нарід може стати могутнім союзником Злучених Держав в боротьбі проти комуністичного режиму Сталіна. Цей нарід, що зазнав так великого гноблення з боку Сталіна, прагне своєї волі. Він не тільки є предметом звичайного совєтського тероризму, але в додатку він терпить ще й як меншинна група, пригноблена агресивною та імперіялістичною політикою совєтської Росії. Зі сорок мільйонами українського народу, що живе в Совєтському Союзі, ця група становить не малу колючку в боці Сталіна, але радше могутню національну групу, яка під відповідним проводом та при відповідній допомозі може остаточно перерішити упадок режиму Сталіна. Я переконаний, що американський нарід повинен допомогти українському рухові спротиву проти комуністичної тиранії. При цьому я долучую дві статті, одну з березневого видання „Ди Сайн" і другу з „Бруклин Таблет" з 24-го березня 1951. В цих статтях з великими подробицями пишеться про можливості революції, які існують між українським народом.

Зміст обох статтей був свого часу коротко переданий в „Свободі".

РАДІОВИСТУП ПРОФ. ДОБРЯНСЬКОГО ПРО УКРАЇНСЬКУ БОРОТЬБУ

Вашинґтон. — „Немає сумніву, що український народ вважає нас за свою останню надію на визволення... і він бажав би довідатись про рішуче заінтересування Америки в теперішньому українському визвольному русі проти совєтсько-російського поневолення" — твердив голова Українського Конґресового Комітету проф. Лев Добрянський в свойому інтерв'ю з радієвим коментатором Гуннаром Беком з Коломбія Бродкестінґ Компані, переданому через радіовисильні WMAL у Вашинґтоні та WJZ в Ню Йорку, в четвер 5-го квітня. Інтерв'ю в дослівному перекладі звучало:

Бек: Докторе Добрянський, чи було можливим прорватися через залізну заслону?

Добрянський: Отже, як президент Українського Конґресового Комітету Америки, я заінтересований головно в Україні за залізною заслоною та в Совєтському Союзі. Через наші українські зв'язки та на підставі численних доказів не може бути сумніву, що український нарід вважає нас за свою останню надію на визволення. Цілком певно існує дієва укра-

(Закінчення на стор. 4)

ДАРЕМНІ НАМАГАННЯ ЧЕРВОНИХ ЗАТОПИТИ АЛІЯНТІВ В ДОЛИНІ РІКИ ПУХАН

Токіо, 10. квітня. — Комуно-китайське командування відкрило вчора отвори великої греблі на водному збірнику Гванчон в центральній Кореї, з виразним намаганням „сполокати" аліянтські війська з долини ріки Пухан, що становить головний трикутник ворожого постачання на північ від 38-мої паралелі. Після відкриття великої на 880 стіп греблі, що здержує води ріки Пухан у великому на 15 миль резервуарі, води почали заливати долину, підносячись в деяких вузьких просмиках до сім стіп. Але всі ці намагання не мали жадного успіху, бо аліянтські війська, включно з усім своїм устаткуванням, своєчасно були розташовані на вищих місцях. Теж не вважається, щоби відкриття водного збірника могло мати будь-який вплив на дальший похід аліянтських військ. Аліянтське командування, виходило б, передбачувало таку можливість і вислало вчора сильний патрульний відділ, щоб захопив греблю ще заки червоні потраплять її пошкодити. Проте, акція спізнилася. Аліянтські війська вже стоять у відділенні одної милі від міста Гванчон, підходячи вже не тільки з південного, але й зі східного боку до резервуару. — Розвідка повідомила, що червоні почали окопуватись на північ від Гвачон та резервуару, правдоподібно з метою почати швидкий наступ з бігом ріки Пухан. З останніх повідомлень виходить, що червоні знову замкнули греблю, або що резервуар опорожнився з води. До найважчих боїв впродовж вчорашнього дня приходило на східному крилі центрального фронту, на останньому місці, де ще частина ворожих військ перебувала на південно-корейській території нижче паралелі. З інших секторів фронту повідомляється тільки про доривочний контакт і перестрілку з ворогом, хоча аліянти продовжують свій похід на північ. Тоді, як на поодиноких ділянках центрального фронту приходило ще часом до артилерійської перестрілки, на крайніх східному і західному секторах майже не було будь-якої активности. На східному побережжі аліянтські кораблі продовжували бомбардувати Вонсан і Сонґджін.

КИТАЙСЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ ГОТОВІ БОРОТИСЯ

Таіпеї, Формоза, 10 квітня. Видвигнені в останньому часі з різних американських джерел, включно з ген. МекАртуром, пропозиції використати національно-китайські збройні сили з Формози до боротьби проти большевизму були прийняті зі справжнім ентузіязмом самими національно-китайськими колами. Поворот на континент вони вже сьогодні вважають радше можливістю, ніж тільки надією. Згідно з інформаціями з авторитетних джерел, національно-китайське командування без будь-яких застережень поставило б Злученим Державам або Об'єднаним Націям частину або всі свої сили та ввесь свій військовий потенціял, якщоб тільки ці війська забезпечено літаками, кораблями та відповідною зброєю. Загальний людський потенціял національно-китайських військ обраховується на щонайменше 600,000 вояків, в цьому половина сухопутніх військ. Вважається, що ці сили сьогодні могли б з успіхом поважитися на десант на східно-китайському побережжі.

ПЕЙПІНҐ ГОТОВИЙ СПІВПРАЦЮВАТИ З ЧЕРВОНИМ ХРЕСТОМ

Женева, 10 квітня. З Пейпінґу, столиці червоного Китаю, тількищо вернувся окремий комітет Міжнародного Червоного Хреста, зложений виключно зі швайцарських громадян та очолюваний Павлом Рюґґером. Після повороту він заявив що в переговорах з представниками комуно-китайського Червоного Хреста, очолюваного комуністичним міністром здоров'я, була „найкраща атмосфера" та що створено відповідні передумови до нав'язання відповідної співпраці на базі постанов Женевської конвенції, до якої комуно-китайський уряд готов приступити.

ПЛЯН ШУМАНА КЛЮЧЕМ ДО ЕВРОПЕЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ

Франкфурт, Німеччина, 10 квітня. Західно-німецький канцлер, д-р Конрад Аденауер, вважає Плян Шумана „угольним каменем" та „ключем" до майбутньої політичної федерації европейських країн, яку ставить собі тепер за ціль теж уряд Західної Німеччини. Плян Шумана, вправді, передбачує тепер тільки злуку европейської важкої індустрії та підпорядкування її „одній вищій міжнародній владі", але це рівночасно було б першим практичним кроком теж до політичної федерації, в якій Німеччина, згідно з твердженням канцлера, не тільки позбулася б нарешті почуття загрози оточення, але й добачує єдину можливість розв'язки тих всіх проблем, що були причиною всіх дотеперішніх воєнних конфліктів. Д-р Аденауер покладає під цим оглядом більші надії на Плян Шумана ніж на Раду Европи, яка теж змагає до федерації, але якій важко приступити до її практичноги здійснювання, хочби навіть на дальшу мету. Аденауер висловив свої думки на цю тему в німецькій пресі.

СОВЄТИ ОСТЕРІГАЮТЬ НІМЦІВ ПЕРЕД ІНЦИДЕНТАМИ

Берлін, 10 квітня. Совєтський командант Берліна, ген. Чуйков, мав звернутися до східно-німецьких комуністичних властей з осторогою, щоб вони обмежили свої виступи проти Заходу тільки до словної пропаґанди і не викликували інцидентів зі західно-аліянтським окупаційним персоналом. Безпосередньою причиною тої остороги мав бути останній випадок в Берліні, як комуно-німецький поліцист відкрив серію стрілів на три автобуси зі західніми прогульковцями, що було причиною рішучого протесту з боку західних командантів. В західних колах коментується цей факт не тільки рішучим становищем західних аліянтів, але теж совєтським бажанням не дати причин до серіозного конфлікту зі Заходом на европейському терені, як довго Москва ще не рішена починати війну.

В СВІТІ

● Британський і американський уряди розглядають прохання югославського уряду в справі дальших кредитів для югославського господарства в сумі 20 мільйонів долярів.

● Ген. Двайт Айзенгавер, аліянтський головний командант в Европі, відбув три-денну інспекцію американських військ в Німеччині.

● Західно-німецький уряд висловив окрему вдячність урядові Югославії за звільнення 120 німців, що досі були задержані в Югославії під закидом воєнних злочинів.

● В заповненій газом кімнаті в Парижі знайдено неживим шурина вбитого недавно іранського прем'єра Алі Размари. Поліція робить доходження причин смерти, чи вбивства.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
Кожна зміна адреси коштує 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПРОБЛЕМА ДОПОМОГИ ПІДПІЛЬНИМ РУХАМ

Відносно кремлівської п'ятої колони в Америці та її підривного діяння треба ствердити, що вона вже діє довгий час і готова до саботажів на великі розміри з хвилиною евентуального вибуху війни між Злученими Державами і СССР. Таке ствердив ніхто інший, як сам директор Еф Бі Ай, Дж. Едгар Гувер, зізнаючи перед сенатською підкомісією в справі саботажів та „збройних бунтів", спрямованих на спаралізування воєнного виробництва, а в дальшу чергу і до викликування бунтів між американськими воєнами. Одночасно Злучена Конґресова Комісія Атомової Енергії проголошує свій обширний звіт, в якому інформує громадянство про широку шпигунську сітку, побудовану Кремлем, та ціллю якої є насаджування „своїх" людей, себто кремлівських шпигунів, у кожній ділянці, зв'язаній з виробом атомових бомб і дослідами над атомовою енергією. Останні, досі в Америці небувалі, смертні присуди на того роду шпигунів вказують тільки, як великою небезпекою є для цеї країни і усього вільного людства, підривна шпигунська акція наймитів Кремля.

Не входячи в подробиці цього шпигунства можна ствердити, що Москва не керується ніякими зглядами і нищить силу Злучених Держав теж і усіми нелегальними засобами. А як поступає Америка у відношенні до тих, що жертвують своїм життям, щоб повалити комуністичні режими і карати їхні злочинни?

У відповідь на це навести б приклад зі сучасного Китаю. Як тільки Китай опинився під комуністичною владою, найгостріше вістря цеї влади було скеровано відразу проти зорганізованого робітництва. Робітничі юнії перші впали жертвою нового порядку. Робітничі провідники опинились у тюрмах, або безслідно попропадали. Тільки з часом виявлено, що їх в більшості порозстрілювали. Про це свого часу повідомляла Американська Федерація Праці. Тепер довідуємося, як про це згадує колумніст Віктор Різел, що на Формозі існує Робітнича Ліґа Вільного Китаю. Вона у тісному порозумінні з представниками Американської Федерації Праці, веде спільну підпільну протикомуністичну акцію. Один з провідників АФП, Джордж Міні, навіть заговорив про це цілком одверто в Шікаґо, заявляючи: „Ми вдержуємо широкі зв'язки зі зростаючим у силу резистансом на китайському суходолі... та допомагаємо підпільним демократичним силам".

У зв'язку з цим, Різел ставить такий запит: „Якщо така робота є доброю політикою для робітничого руху, то чому вона не може бути такою самою і для Фльоти?"

При тим останнім треба б розуміти ту американську фльоту, яка діє на цьому терені й має, зовсім природно, найкращу нагоду допомагати підпільним китайським рухам, очевидно, коли б це не противилося політиці Вашинґтону. Проте, хоча китайські робітники, яким помагає АФПраці, гинуть, поширюючи між китайським населенням літературу про американські ідеали та мирові цілі Злучених Держав і дістаються до самих найважніших центрів комуністичного режиму, вони ні дістають жадної допомоги з боку Америки.

Порушена тут проблема не є сьогоднішньою. Протикомуністичний резистанс ведеться в Европі вже від довгих років. Те, чого доконала на цьому полі, наприклад, Українська Повстанча Армія, є вже загально відомим в світі. Але чи ця акція дістала коли яку допомогу з Вашинґтону? Чи була хоч серіозна спроба зрозуміти і відчути її потенціяльну силу? А якщо була, то які наслідки?

Відповіді на ці питання очікує Европа вже віддавна, так, як жде на неї китайський проти-комуністичний резистанс.

Алькоголізм і мобілізація

Одною з важних проблем американського промислу в часі мобілізації сил і засобів для оборонної продукції є алькоголізм. Статистика виказує, що на 35,000,000 мужчин і жінок, затруднених в різних ділянках праці, — 2,000,000 осіб це в тій чи більшій мірі — налогові алькоголіки, себто не такі пияки", що вип'ють келишок або склянку при якихсь „оказіях", чи „коктейл" при обіді. Теж мова тут і про молодих мужчин і жінок, що ще не подружені й надіються найти щастя в родиннім житті, а тепер вважають себе здорово частиною суспільности. Саме над ними переводив студії Алькоголічний Осередок університету в Єйл від 15 років і тепер приготовляє оприлюднення своїх спостережень.

Студії велися над 2,600 мужчинами, що були пацієнтами дев'ятох алькоголічних клінік в різних частинах Злучених Держав. Спостереження такі: Більше ніж 80 відсотків — це люди нижче 50 року життя; кожний четвертий мав менше 35 років; більше ніж половина з них це подружені люди, що живуть з своїми жінками; з-поміж десяти осіб, яких дев'ять з них жили в тім самій місцевості найменше два роки; — більше ніж сім з-поміж десяти мали працю, яка вимагає вишколу і накладає відповідальність; майже 60 відсотків втримували ту саму роботу найменше три роки, а 25 відсотків трималися свого „джабу" найменше десять років. Ці люди творять громаду „скритих алькоголіків". Не легко їх пізнати, бо не тільки вони самі ховаються з тим налогом, але їх „покривають" теж їхні товариші праці й фабричні наглядачі, а навіть і керівники. Та згодом їхній стан таки доводить до того, що вони стають загрозою для безпеки або промислу. Тоді вже іншої ради немає, а тільки треба їх відправити. Такий буває звичайно кінець.

Згідно з цифрами, які призбирав Осередок Єйл, тільки шість вживачів алькогольних напитків стають алькоголіками. Це такі люди, які з уваги на свою конституцію, — вживають алькоголю для підбадьорення і хвилевої полекші. Якраз ці люди не всилі контролювати себе і вони стають поступово алькоголіками у повному значенні. Вони тратять пересічно дванадцять днів у році внаслідок тільки самого пиття алькоголю. Крім того, вони тратять ще два-три дні більше ніж кожний пересічний робітник на звичайні недуги, бо їхній організм слабне внаслідок алькоголізму. Їхня праця не може встоятись на високій вимог. Згодом вони стають завадою ще й іншим робітникам і спиняють їх в роботі. До того нещасливі випадки між ними трапляються на 100-200 відсотків більше ніж в робітників, які не є алькоголіками.

Оці статистичні дані, призбирані Осередком Єйл, дали початок до спеціяльних студій над алькоголізмом в Лябораторії Практичної Фізіольоґії в Єйл. Провір'ювано діяння алькоголю на життєві функції людини. Згодом виявилась потреба порівнювання поведінки алькоголіків з поведінкою людей, які принагідно вживають алькогольних напитків. Вкінці розширено студії над алькоголіками до природничих наук, до науки медицини і психіятрії, а дальше етнольоґії, економіки, психольоґії, соціольоґії, до загальних ділянок виховання та до релігії. Усі ці науки стають спорідненими, якщо йдеться про підшукання засобів для боротьби з алькоголізмом, чи хочби спинення надмірного уживання алькогольних напитків.

Усі ці наукові досліди зібрали багато матеріялу, яким тепер покористуються різні установи. Мають уже з цього користі промислові підприємства, бо тепер вдалося зменшити відсутність робітників від праці на 75 відсотків і то впродовж шости місяців.

В одній робітні на 71 пияків, алькоголіків, з якими не знали що було робити, 38 перестали пити в розмірно короткому часі. Знов ті, що час від часу вживали алькогольних напитків, поводились при праці зовсім нормально.

Такий є досвід Осередку в Єйл. Він вказує, що є рятунок навіть для алькоголіків, якщо вони хочуть себе рятувати. — Вони можуть вернути до нормального життя. Загально відоме, що жінки плачуть над чоловіками, які пропивають свою платню, заки ще її принесуть домів, а матері і батьки над синами, що попавши в лихе товариство, ще за молодих літ стали, як здається на перший погляд, такими алькоголіками, що їх уже не можна вилікувати. Так не є. Як бачимо, лік на це є. До того деякі стейти, а то й громади, закладають вже шпиталі для алькоголіків, а теж існують приватні санаторії для лікування цеї суспільної недуги. Отже не „оплакувати" алькоголіків, не таїти цеї хвороби по „приятельськи", а помагати людям її якнайскорше позбутися. Тільки така поведінка є розумна і доцільна.

ГНАНІ І ЦЬКОВАНІ

Є незаперечним фактом існування серед нової нашої іміґрації суспільного явища у психологічному та навіть побутовому розрізі, яке популярно називають „східняками". В такому окресленні можна б було добачити чимало поступового, коли на місце провінційних понять „придніпрянець" і „галичанин" прийшло окреслення географічне, що могло б свідчити за ріст ідеї соборницької. Але життя показує, що за тим поняттям криється багато кривавого, болючого, а навіть злочинного. Бо тут іде справа про наших братів, які у цілком відмінних політично-історичних та побутових обставинах формували своє я, духові та життєві вартості, як так звані „західняки". Правда велика заслуга в тому перед першою світовою війною „царів" та „кайзерів". А від цього часу, мимо великої української революції, не надто вирівнялись ці різниці ні тут ні там, зовсім ж таки завдяки новій політичній дійсності. Дійсність, серед якої виросла українська „східняцька" людина називають часто сов-пеклом. Її не переживавши, мало і хто може собі відтворити. Це двадцять років, в яких не мали вони ні одної години, де могли б чути себе певно в своїй хаті, чи варстаті праці, могли висловити свобідно свою думку та поступати згідно зі своїм сумлінням. Це дійсність пекла, де всі людські свободи були і є в преогидливий спосіб топтані, а людина нівечена та нищена. Відомі хіба нині усьому поступовому світові дословне вимордування цілих суспільних станів і народів, які носили передтим самобутній характер. Пережити це все, і зберегти тільки дещо із людського обличчя, це вже геройство. Та, коли ми зустрічаємо серед них велике число людей натхненних, політично і державницько вихованих, відважних, солідних та щирих, то це доказ, що не знищити нікому і ніколи живої душі та людини навіть таким пекольним способом якими послуговуються більшовики. — Кожну із цих прикмет вгорі наведених можна многими прикладами оборонити і ствердити, тільки пригляньмося їм.

В другій світовій війні поважне число із них взяло активну участь у революційно-визвольній боротьбі проти нового наїзника, в боротьбі із котрим наложили тисячі із них головами. Їх участь у цій боротьбі збагатила українську визвольну боротьбу змістовно та кадрами, які перешли її в нашу користь. Около двох мільйонів із них силомиць німецько-гітлерівські опричники забрали на каторжні роботи до Німеччини. І вони всі як заповітрені носили знак „Ост". Яке правне та побутове становище цих людей і полонених із цих теренів у порівнянні із другими громадянами, також відоме.

(Закінчення на стор. 3-тій)

Комуністична Югославія проти Москви

Коли в р. 1948 маршал Тіто відколовся від Комінформу і, в обороні незалежности Югославії, поставив рішучий спротив натискові Москви, можна було ще уважати цей спір за „родинне непорозуміння", яке могло б закінчитися знову комуністичною „згодою в сімействі". Але на ділі сталося інакше: розлам у комуністичному таборі розрісся до розмірів непроходимої безодні. При тім виявилися розходження між Москвою і Беоґрадом не тільки в практичній політиці, але також і в теорії.

Покажемо це на прикладі. До підсилення свого імперіялізму комуністична „Москва вигадала нову теорію, що дуже нагадує давні погляди послідовників Магомета на війну. Для мусулман була „свята війна" оправдана проти „невірних", яких дозволялося мечем покоряти під владу послідовників Корану. Тому кожна війна магометан проти іновірців була справедлива і Богом оправдана, бо вона велася під кличем: „Нема іншого Бога окрім одного Бога, а Магомет його пророк".

Теорія (чи, можна сказати, віра) московських большевиків твердить, що комуністи не можуть бути прихильниками миру („буржуазними пацифістами"). Ні, комуністи мають відрізняти війну „справедливу" від війни несправедливої. Лєнін твердив, що війни за панування капіталістичних держав над народами кольоніяльними несправедливі. Натомість, війни поневолених націй за визволення справедливі, бо вони ведуть до поступу. Тому, напр., Лєнін мав симпатії до польського повстання 1863 р. проти Росії і обороняв боротьбу фінів проти російського царського імперіялізму. Але той самий Лєнін рішучо змінив свою політику супроти інших народів, коли його партія здобула владу в Росії: совєтські армії пішли з його наказу „визволяти від буржуазії" Україну, Фінляндію, Балтійські країни, Кавказ, Польщу і т. ін. Для московських большевиків, як свого часу для поклонників Магомета, кожна війна за поширення комунізму в світі була „справедлива".

Звичайно, ця теорія „справедливої війни" дуже небезпечна для всіх народів світу, бо вона помагає Москві підбивати чужі землі. Така „свята", чи „справедлива" війна загрожує також комуністичній Югославії. Тому проти цієї теорії „справедливої війни" виступив недавно в югославськім парляменті міністер закордонних справ Едвард Кардель, який зібрав арґументи проти московської теорії, що загрожує ліквідацією в першу чергу державі маршала Тіта.

Кардель називає московську теорію про „справедливу війну" суперечною з наукою Маркса, який був проти „ущасливлювання" інших народів через насильство. Але в своїх міркуваннях Кардель іде далі від різних теорій, що створилися в 19 і 20 століттях.

Як відомо Лєнін уважав, що Росія, як перша держава, що здійснила „соціялістичну революцію", неминуче вступить у збройний конфлікт з „капіталістичними країнами", бо, мовляв, буржуазний світ „захоче силою ліквідувати пролетарську диктатуру". Також югославські комуністи, виховані Москви, держалися таких поглядів. Але тепер вони на ділі переконалися, що демократичні великодержави не мають наміру вести війну не тільки з комуністичною Москвою, але не бажають нищити й малу комуністичну Югославію. Демократичні великодержави не хотіли б взагалі мішатися до внутрішніх справ інших народів, не вважаючи на те, чи їх режим їм подобається чи ні.

Тому Кардель заявив у парляменті, що Югославії не грозить напад збоку демократичних держав, а тільки від імперіялістичної Москви. Кардель відходить від правовірного комунізму, коли заявив, у парляменті, що кожна країна може шукати свій шлях до соціялізму. Він з респектом говорить про глибокі господарські реформи в Анґлії та в Скандинавських країнах і зазначає, що ті реформи ведуть до соціялізму. Про московську систему Кардель сказав у своїй промові в парляменті таке: „Совєтський Союз став тепер гальмом для дальшого розвитку соціялізму, рівно в такій мірі, як інші реакційні сили в теперішньому світі".

Кардель не визнає інтервенції комуністичної Москви за „справедливу війну". Але він стоїть за вправді справедливі війни, про які каже: „Наші симпатії будуть завжди на боці тих народів, що борються за свою свободу і незалежність, або обороняють право порядкувати своїми країнами без зовнішнього вмішування". Кардель покликається в своїй промові на „авторитет Лєніна" і на його слова. Але ці слова Лєніна відносяться до часів перед 1917 роком... Проте Лєніна можна бити його власними словами.

Т. М.

РЯТУНОК — У КОНСОЛІДАЦІЇ

Польський тижневик „Час" що виходить у Виннипегу, помістив в числі з дня 28 березня передову статтю, з якої беру кілька уривків. Вони насувають багато думок теж і нам, бо й в нас подібна проблема...

„... Заповіджено на квітень конференцію чотирьох великих держав, у Вашинґтоні, де має вирішуватися не тільки доля світу, але й війна та мир. Це вимагає скупчення і сконсолідування цілого польського незалежницького Табору.

„Польська еміґрація, розбита на групи і групки, які себе взаємно поборюють, не зможе успішно боронити польської справи на західному терені. Рішаючі політичні чинники західних держав не будуть рахуватися з поодинокими польськими групами і групками, що опинились на еміґрації. Зате З'єдинений Обоз Вільних Поляків представлятиме силу, яка зможе заважити на будучій долі Польщі та польського народу.

Польсько - американський тижневик „Патріота", що виходить у Філадельфії, піддає думку, щоби Рада Конґресу Американської Польонії взяла на себе завдання посередництва між розсвареними польськими еміґраціями.

Тижневик „Пітсбурщанін", нав'язуючи до ухвал принятих Головною Радою Конґресу Американської Польонії, запропонував недавно, щоби Рада Політична і Обоз Миколайчика погодилися на арбітраж і вибрали спосеред польського громадянства десять чесних поляків, які вислухали б усі арґументи; щоби кожна сторона зобов'язалась своїм підписом приняти рішення такого комітету, щоб той комітет (тіло) мав бути безпартійним, вільним, польським і рішити, на яких умовах має повстати Єдиний Польський Фронт"...

До закликів до народної згоди і до поєднання Вільних Поляків, прилучується теж і „Світовий Союз Поляків Закордоном", який помістив у свому органі „Польонія Заграніча" такий поклик до польської еміґрації:

„В нашому внутрішньому секторі домагаємося національної згоди, одноцілої акції незалежницького обозу, скорого „завішення зброї" на терені еміґраційної „домашньої війни", яка робить нас посміховиськом в очах чужих і ослаблює духа опору в краю!"

Подала: О. К.

Дмитро Галичин, заст. голови УКК.

ДІЯЛЬНІСТЬ У. К. К. В 1950 РОЦІ

Звіт, виголошений на річних нарадах повного збору Українського Конґресового Комітету Америки в днях 17—18 березня 1951.

3)

Політична акція

Політична акція, скерована на допомогу українському визвольному рухові під кутом тих мирних і оборонних зусиль, що їх веде очолюваний Злученими Державами вільний світ в обличчі комуністичної загрози, була головною ціллю УККомітету в звітовому часі, як це з'ясовано в резолюціях і постановах Четвертого Конґресу. Цю акцію ведено в трьох головних площинах: українській, американській і міжнародній. Розгляньмо їх коротко по черзі.

I. Український сектор

Згідно з постановами Четвертого Конґресу, УККомітет в його внутрішньо - українській політиці намагався насамперед впливати на дальше поширення і закріплення консолідації українських політичних сил в світі. Тут насамперед на увагу заслуговує відношення УККомітету до УНРади, УГВР та УПА. Ці справи були багато разів предметом нарад Комітету і їх повне та задовільне полагодження все ще натрапляє на цілий ряд труднощів. В цій ділянці УККомітет, сам стоючи на становищі ухвал Четвертого Конґресу, натрапляє на два скрайні бігуни, один з яких, можливо і не в злій вірі, критикує УНРаду майже до її неґації, другий натомість бачить тільки УНРаду, відкидаючи, заперечуючи або нехтуючи проводом тих революційно - визвольних сил, що діють в Україні та які ведуть затяжну боротьбу проти московсько - большевицьких наїзників. В останньому заіснували деякі події, як в Европі так і на цьому континенті, які дозволяють на сподівання, що ці труднощі пощастить вкінці перемогти і впорядкувати відношення між Державним Центром і УГВР. На нашому терені, як уже згадано, ці справи значно поліпшилися б, якщо б ці угрупування, які ще стоять осторонь УККомітету та які піддержують УНРаду, включилися в УККомітет. Для наладнання цих справ під кутом вимог визвольної української справи УККомітет діє теж як член ПАУКонференції. Під цим кутом УККомітет впливає і на американсько - український загал, що проявилося головно в святкуваннях 10-річчя УККомітету, в жалібних імпрезах з приводу геройської смерти команданта УПА ген. Чупринки-Шухевича та в цілому ряді інших політичних виступів.

2. Репрезентація в Америці

Заступництво української визвольної справи в Злучених Державах — це головне завдання УККомітету і на цьому зосереджується його головна діяльність. Великим успіхом було привітальне послання президента Трумана Четвертому Конґресові, зі змістом якого всі познайомлені. Впродовж звітового часу нам пощастило здобути цілий ряд впливових американських приятелів української справи, що проявилося хоч би у виголошених або надісланих привітаннях УККомітетові з нагоди його десятиліття, зокрема від сенаторів: — Лімена і Айвеса з Ню Йорку, Александра Смита і Роберта Гендриксона з Ню Джерзі, Брайена Мек Мегона і Бентона з Коннектикат, Гомера Фергусона з Мішіґен, Френсіса Меєрса з Пенсилвенії, Миллларда Тайдинґса з Мериленд, Теодора Френсіс Ґріна з Род Айленд, губернатора стейту Ню Йорк Томаса Дюї, відомого публіциста проф. Вирґема та цілого ряду інших.

До найуспішніших виступів УККомітету на американському терені з міжнародним значенням треба зарахувати насамперед свідчення нашого голови, проф. д-ра Лева Добрянського, в справі совєтського народовбивства в Україні і в справі висилки американських військових підкріплень до Европи, як теж цілий ряд інших його інтервенцій у Вашинґтоні, про що була вже мова окремо.

Крім цих інтервенцій, УККомітет звернувся до уряду у Вашинґтоні трьома меморіялами в справі політичної реґабілітації Дивізії Галичина, в справі признання української національности в переписі населення та одним меморіялом в справі розв'язки східно-европейського питання. УККомітет теж негайно реаґував на різні американські виступи в українській, чи зв'язаних з нею справах. Це роблено особистими інтервенціями або листами, що багато причинилося до правильнішого ставлення українських справ на цьому терені. — Згадати б тільки про висилку різних матеріялів та листа до Геролда Стассена, який опісля висловлював сам вдячність за інформації та матеріяли, які допомогли йому зайняти правильне становище до визволення України, чого він домагався в своєму відомому публічному виступові.

Крім постійного постачання матеріялів про українську визвольну боротьбу американським сенаторам та іншим впливовим людям, УККомітет поширював та популяризував в цій країні правду про українські змагання при допомозі своїх видань: Українського Квартальника, та видаваного ПАУК-конференцією „Українського Бюлетеня", статті яких в звітовому році кількакратно були цитовані в Конґресовому Рекорді.

При цьому треба згадати, що до Конґресового Рекорду були внесені старанням УККомітету та з відповідними завважаннями сенаторів чи конґресменів такі справи: 1. Совєтське народовбивство на Україні — внесене сен. Ліманом з Ню Йорку; 2. Виступ проф. Добрянського у Филадельфії на академії для вшанування пам'яти полеглого команданта УПА, ген. Т. Чупринки-Шухевича — внесений сенатором Смитом з Ню Джерзі; 3. Сен Бентон з Конектикат вніс заяву в нагоді українського святкування річниці Державности і Соборности; 4. Конґресмен Смит з Висканзін вніс статтю В. Душника про совєтського „Велетна на глиняних ногах" з „Українського Бюлетеня"; 5. Сенатор Ноленд вніс згадку про виступ проф. Добрянського в сенатській комісії закордонних справ з піддержкою висилки додаткових військових контингентів до Европи.

Виступи УККомітету в поодиноких справах мали, звичайно, широкий відгомін в американській пресі, що не залишилися без впливу і на американську публічну опінію.

Крім цих позитивних виступів, УККомітетові доводилося теж відповідно реаґувати на шкідливі українській справі виступи інших. Згадати б про протест проти виступу польського генерала Андерса з претенсіями до українських територій. Теж цей протест мав відгомін в американській пресі. — Власне впродовж звітового часу УККомітет з успіхом розбив цю гранітну скалу фальшу і облуди, якою історичні вороги України намагалися оточити українську справу та українську правду в англо-саському світі.

Під цим оглядом на окрему увагу заслуговує акція УККомітету в справі „Голосу Америки". Становище УККомітету в цій справі було свого часу проголошене окремим комунікатом. УККомітет зібрав та передав відповідним властям у Вашинґтоні всі українські скарги та зажалення. Виміна листів між проф. Добрянським та керівником „Голосу Америки" п. Коглером була предметом широкого розголошення в американській пресі і якою сенатор Бентон назвав „Голос Америки" тільки „шепотінням", то в цьому велика заслуга матеріялів та акції УККомітету. Справа „Голосу Америки", українські передачі якого в останньому вже дещо поліпшилися, все ще залишається предметом пильної уваги УКК.

(Продовження буде).

Українська наука на службі визволення нації

(Річні Звідомлення з діяльности Наукового Товариства ім. Шевченка, зложене місто-предсідником Товариства та головою його Американського Відділу д-р Миколою Чубатим, на Публичнім Засіданню НТШ в Ню Йорку, 11. березня 1951 р.)

(2)

Нині членство НТШ складається з дійсних, звичайних, прихильників та почетних. **Ядром Товариства є дійсні члени,** яких іменування відбувається фаховими секціями за печатані праці, по основній дискусії на повнім засіданні секції. Виділ затверджує, контролюючи тільки громадську чесність кандидатів. Дійсними членами є не тільки українці, але також чужинці. Згадаю, що іменування чужинців відбувається все за порозумінням з даним науковцем і запитом, чи бажає собі того. Між дійсними членами не-українцями маємо десятки найвизначніших учених світу, а між ними Альберта Айнштайна, науковця світової слави, проф. Кленеса Менінґа і інших. На еміґрації НТШ доповнило своє дійсне членство науковцями із Східньої України, які своїми кваліфікаціями надавались до традиційних вимог установи; нині дійсне членство НТШ зложене з учених усіх українських земель. Звичайні члени тепер в основі це українські інтелектуали, що мають усі дані стати в майбутності дійсними членами. Тільки дійсні та звичайні члени мають активне право голосування на Загальних Зборах Товариства. До секцій можуть входити тільки дійсні члени. Ці дві катеґорії членів рішають про долю Товариства. **Члени - прихильники** це особи чи установи, що жертвою $25 річно спомагають цілі Товариства. Вони не мають активного виборчого права, тільки пасивне, тобто можуть бути вибрані до Управи Товариства як фахівці, економісти, тощо.

На еміґрації Товариство видало досі: 4 великі томи Записок НТШ, два томи Хроніки, два томи журналу „Сьогочасне й Минуле", Історію Товариства з нагоди 75-літнього ювілею, один том Бібліотеки Українознавства, І. Холмського: Історію України. Ціла видавнича праця НТШ тепер вповні заабсорбована виданням 3-томової **Енциклопедії Українознавства,** монументального твору, як на наші критичні часи. Ця енциклопедія в об'ємі біля 1500 сторінок дасть цілість знання про Україну в змістовних статтях, написаних найбільшими науковими авторитетами по цій стороні залізного кордону. До нині вийшло вже 8 випусків Енциклопедії, а 9 і 10 є в друку. Це видання повинно бути закінчене ще цього року. Кошти видання обраховані на $15,000, яких Товариство не має ще вповні. Енциклопедія Українознавства вийде також в англійські мові, завдяки матеріяльній допомозі Українського Народного Союзу. Це почнеться незабаром після закінчення українського видання.

Брак грошей не дає змоги розвинути ще ширшу видавничу діяльність НТШ, яка вповні обрахована тільки на **теперішні потреби українського народу.**

Не належить до завдань наукової установи вести активну політику, бо це ділянка політичних установ. Одначе належить до святих обов'язків наукової установи служити свому народові науково опрацьованим матеріялом, який можна використати в політичній боротьбі нації. Тому Наукове Т-во ім. Шевченка приступило до видання Енциклопедії Українознавства, щоб дати точний підручник знання про Україну. Його англійське видання відкриє правдиву, несфальшовану Україну перед англосаським світом.

На найближчій черзі є видання **„Україна під совєтами",** щоб дати політичним колам сильну зброю в руки в боротьбі за визволення України. На дальшій черзі є видання книжки про **„Україну під Польщею"** та про українсько -польське пограниччя. Ці видання теж конечно потрібні для відбивання завойовницьких претензій на українській землі.

В наслідок витрачення всіх коштів на Енциклопедію Українознавства НТШ мусіло хвилево припинити видавання наукового журналу **„Сьогочасне й Минуле"** що буде відновлене зараз після закінчення Енциклопедії.

Централя Товариства находиться в Мюнхені, одначе в найближчих тижнях буде перенесена вповні до Сарсель під Парижем, де Єп. Іван Бучко набув з фондів Ватикану посілість з великим домом та кількаакровою фармою коштом 12 тисяч долярів. Там буде приміщена Централя НТШ, домівка для українських науковців, які не думають виїздити до Америки. Питання про перенесення Централі до Америки все ще не вирішене, та якщо б це наступило, в Сарсель був би европейський осередок НТШ.

Найбільшим нещастям нинішніх часів для української науки — то розпорошення українських науковців та брак української централі, де можна б зорганізувати єдину на світі бібліотеку **українознавства та національний архів.** Ці установи не можуть бути сьогодні в Европі, тільки в Америці.

Розпорошення членства приневолило Наукове Т-во закладати свої **відділи** по більших скупченнях його. Такі відділи вже існують в Америці, Канаді, Арґентині, Австралії. Після перенесення Централі до Франції буде ще один відділ в Німеччині.

Найбільше число дійсного членства є сьогодні в Америці, а саме 38. Крім того є тут 48 звичайних членів і 20 прихильників.

Для орієнтації Громадянства відчитаю листу дійсних членів НТШ в Америці.

І. Історично - філософічна Секція: 1. Д-р Микола Андрусяк, 2. д-р Ілля Витанович, 3. д-р Василь Галич, 4. Віктор Доманицький, 5. д-р Олександер Оглоблин, 6. Лев Окіншевич, 7. д-р Ярослав Падох, 8. д-р Володимир Січинський, 9. д-р Юрій Старосольський, 10. д-р Матвій Стахів, 11. Володимир Тимошенко, 12. д-р Дмитро Чижевський, 13. д-р Лев Чикаленко, 14. Павло Шандрук, 15. д-р Микола Шлемкевич.

ІІ. Філологічна Секція: 1. Володимир Дорошенко, 2. д-р Кость Кисілевський, 3. д-р Пантелеймон Ковалів, 4. др. Василь Лев, 5. Клеренс Меннінґ, 6. Володимир Міяковський, 7. Володимир Радзикевич, 8. д-р Василь Стецюк, 9. д-р Роман Смаль Стоцький, 10. д-р Михайло Тершаковець.

ІІІ. Математично - природничо - лікарська Секція:

1. Михайло Встухов, 2. Микола Гайдак, 3. д-р Мирон Дольницький, 4. д-р Микола Кулицький, 5. д-р Григорій Махов, 6. д-р Юрій Мачук, 7. д-р Михайло Міщенко, 8. д-р Роман Осінчук, 9. д-р Софія Парфанович, 10. д-р Іван Розгін, 11. д-р Мирослав Сенкусь, 12. д-р Степан Тимошенко, 13. д-р Зенон Храпливий.

Коли врахуємо, що на терені близької Канади є також біля 11 дійсних членів та 37 звичайних, то ствердимо, що на терені Північної Америки є нині біля 60% членства дійсного та такий відсоток звичайного. Це насуває конечність урухомити наукові секції за морем та комісії в провінціональних містах, відповідно до спеціяльностей зґуртованих членів, залишаючи централю як адміністраційний і видавничий орган у Франції. Нині маємо вже такі наукові комісії по більших скупчення членства в Америці: **1. Літературознавча комісія у Філаделфії; 2. Комісія Права й Суспільних Наук у Ню Йорку; 3. Комісія Новочасного Українського Громадянства в Шікаґо; 4. Краєзнавча комісія в Дітройті.**

У першій вибрано головою Володимира Радзикевича, заступником: д-ра Михайла Тершаківця, секретарем: д-ра Григора Лужницького. Комісія має 16 членів та влаштувала три засідання, на яких обговорено справи друкування готових праць членів, приготування до святкування 75-річчя НТШ, а крім того Б. Кравців виголосив доповідь на тему: Постать Трояна в „Слові про похід Ігоря".

У другій комісії проводить д-р М. Стахів, а секретарем є д-р Юрій Фединський, членів є 15. Д-р Стахів виголосив доповідь: „Соціологічна й юридична якість новочасних диктатур".

У третій головою є д-р І. Витанович, заступником д-р М. Бараболяк, секретарем д-р Я. Шумелда, скарбником д-р Р. Залуцький. Членів є 13. Засідань: 7, доповіді: д-р І. Витанович: „Осередки студій східньоевропейської проблематики в ЗДА". 2. „Матеріял до студій українознавства в бібліотеках Шікаґа". 3. Д-р С. Самбірський: „Славістичні студії у Канаді й ЗДА". 4. Д-р О. Макар: „Математичні методи помірів ґеоди підставою інженерських проєктів".

У Краєзнавчій комісії в Дітройті вибрано головою: д-ра М. Дольницького, заступником д-ра І. Розгона, секретарем А. Мілянича. Засідань: 3.

Контакти представників УНРади з представниками ЗП УГВР

Українське Інформаційне Бюро має змогу подати дальші подробиці про контакти представників політичних організацій, які входять до УНРади або підтримують її, з представниками ЗП УГВР.

В жовтні м. р., на попередню пропозицію представників з Виконного Органу, які вели інформативні розмови з відпоручниками ЗП УГВР, ці останні передали датований 9. 10. 1950 р. свій проєкт спільної декларації ВО УНРади та ЗП УГВР, що мала б стати за підставу унормування взаємовідносин поміж цими двома установами. Зміст цього проєкту такий:

„Кермуючись добром української державної рації, зокрема добром української визвольної боротьби — ВО іменем Української Національної Ради і ЗП іменем УГВР дійшли до слідуючих спільних стверджень:

1. Українську державну владу може встановити лише українська конституанта, скликана в умовах цілковитої свободи, вільними демократичними виборами. Тому всі існуючі до того часу центральні конструкції політичного життя мають та матимуть переходовий характер.

2. ЗП УГВР уважає доцільним і корисним існування поза сферою безпосереднього ворожого тиску всією еміґрацією визнаваного, явного і репрезентативного політичного центру з участю всіх політичних середовищ. Таким центром являється Українська Національна Рада, що побудована на традиції Української Народної Республіки являється в противенстві до узурпаторського уряду УССР, — правним виразником волі українського народу.

3. ВО УНРади уважає доцільним і корисним існування центрального політичного керівництва українською революційно - визвольною боротьбою українського народу. Таким центром являється Українська Головна Визвольна Рада, створена з ініціятиви УПА в час німецької окупації, що очолює організовані військові і політичні сили в краю та користується піддержкою широких кол і різних середовищ українського народу.

4. З уваги на потребу успішного ставлення української визвольної справи, ВО і ЗП порішили координувати свої політичні дії на всіх важних відтинках політичного життя."

Зміст пропозицій ЗП УГВР був закомунікований фракціям УНРади, щоб вони могли зі свого боку висловити погляд на умови і практичні підстави, на яких могло б встановитися співідношення поміж Державним Центром і УГВР. Як уже повідомлялося в ч. 4 „Вістей УІБ", 23 грудня м. р. відбулася інформативна зустріч представників політичних організацій з представниками ЗП УГВР, після якої політичні організації 20 січня ц. р. устійнили своє відношення до ролі і характеру УГВР у відповідній резолюції.

Ще перед 20 січня представники фракцій УНРади довідалися про два факти, а саме:

1. ЗП УГВР, в листі до ВО УНРади з 26 грудня м. р., запропонувало замість предложених нею точок з 9. 10. 50 встановити порозуміння на підставі такої заяви короткого змісту: „Йдучи назустріч актуальним вимогам української рації стану, ВО УНРади та ЗП УГВР порішили скоординувати свої дії на відтинку української визвольної політики".

2. ЗП УГВР видало датовану груднем 1950 року декларацію п. н. „Українцям на чужині до відома". В цій декларації, переданій офіціяльно представникам політичних організацій ще на зустрічі 23 грудня м. р., ні словом не згадується про існування і діяльність УНРади, натомість міститься такий уступ:

„Як відомо, начальне політичне керівництво визвольною боротьбою України виконує Українська Головна Визвольна Рада. УГВР, що спирається на УПА, яка їй підпорядкована, та на ОУН, що визнає та підтримує її — діючи впродовж шість років свого існування в умовах найтяжчого підпілля, яке знає історія, зуміла добути собі ім'я в Україні і довіря народу, тимчасово виконуючи в ній найвищу, від нікого незалежну, політичну владу.

Зроджений з жертв і відданою підтримкою народу наново актуалізований мандат УГВР дає їй право бути речником політичних прагнень української нації внутрі і назовні. Там, на Рідних Землях находяться основні елементи державної суверенности України: територія і населення. Там теж під охороною української збройної сили діє, такою мірою як це можливо, самобутня, суверенна кермуюча українська сила, підпільна влада—УГВР, як суроґат української державної влади.

Закордоном український визвольний рух уповажнене репрезентувати Закордонне Представництво УГВР та Генеральний Секретаріят Закордонних Справ УГВР. Українську Повстанчу Армію уповажнена репрезентувати Місія УПА при ЗП УГВР. З тією метою обі установи в свій час були створені та вислані закордон. Уповноваження Закордонного Представництва УГВР, Генерального Секретаріяту Закордонних Справ УГВР та Місії УПА керівні чинники на Батьківщині останньо поновно підтвердили і засяг їхньої діяльности сконкретизували. Згідно з тим сфера діяльности ЗП УГВР охоплює як слідує:

а) Представництво перед зовнішнім та українським політичним світом визвольно - революційного руху на Землях та його розгалужень і співзвучних йому елементів на еміґрації.

б) Дипломатичні та інші зовнішньо - політичні акції по лінії визвольно - революційної політики в цілості.

в) Політично - консолідаційні акції на внутрішньо - українському відтинку на базі визвольно - революційної боротьби на Землях.

г) Основна частина інформації про визвольну боротьбу в Україні.

д) Організації акцій на річ допомоги для боротьби на Землях".

Маючи на увазі оба ці факти, представники політичних організацій прийняли 20 січня ц. р. резолюцію такого змісту:

„Нарада представників фракцій УНРади, обміркувавши на пропозицію Виконного Органу УНРади справу відношення до УГВР та її пропозицій, постановила запропонувати ЗП УГВР прийняти наступні засади:

1. Українську Державну владу в Україні може створити лише конституанта, скликана в умовах повної свободи, на основі вільних демократичних виборів. До тої пори єдиним законним урядом України є уряд Державного Центру Української Народної Республіки, що постав з волі українського народу в рр. 1917-18-19 і тепер перебуває закордоном.

Державний Центр Української Народної Республіки, законодавчим органом якого є Українська Національна Рада, в противенстві до узурпаторського насильством наставленого Москвою уряду УССР, є дійсним виразником волі українського народу і єдино управнений репрезентувати український народ перед іншими народами, заступати його інтереси і виступати в його імени на міжнародному форумі та керувати всією українською політикою.

2. Доцільна організація й акція українських революційних сил на терені Батьківщини вимагає єдиного керівного осередку. Одним з революційних осередків є УГВР, яка свою діяльність має корординувати в загальній консолідаційній системі українських визвольних сил і своїми діями зміцнювати єдиний фронт всеукраїнської визвольної боротьби та Державний Центр Української Народної Республіки.

3. УГВР через своє представництво установлює зв'язок з відповідними установами Державного Центру Української Народної Республіки для координування визвольної акції на Рідних Землях під сучасну пору і в майбутньому".

Ця резолюція, подана до відома ВО УНРади, мала бути закомунікована представникам ЗП УГВР на спільній нараді. Така нарада не відбулась, як було запроєктовано, в початку лютого ц. р., бо представники ЗП УГВР повідомили, що з різних причин не можуть взяти в ній участи. Натомість нарада відбулася 10 березня 1951 р., і на ній резолюція фракцій УНРади була подана до відома представникам ЗП УГВР. (Таким чином, твердження органу ЗП УГВР „Сучасна Україна" з 18. 3. 51, нібито ця резолюція до того дня не була доведена до відома ЗП УГВР, не відповідає дійсності).

Під час наради 10 березня, на якій обидві сторони висловили свої погляди на становище визвольного руху на Батьківщині та на справу загальної репрезентації української визвольної боротьби і керування нею, представники фракцій УНРади стояли на тому становищі, що: а) Звужена пропозиція ЗП УГВР з 26. 12. 50 не може становити бази для порозуміння, бо перед тим як порозумітися треба встановити докладно характер, компетенції і обсяг дій як ВО УНРади, так і УГВР; б) Встановлення цього ще більш потрібне після оголошення ЗП УГВР декларації з грудня 1950 року, якою за УГВР і ЗП УГВР, що їх, як зазначено в самій декларації, підпирає лише одна політична організація, монополізується керівництво і репрезентація всієї визвольної боротьби українського народу, а УНРаду зводиться до ролі „еміґраційного осередку української політики". Такі декларації, а тим більше згідне з ними поступування чинників ЗП УГВР, не можуть мати місця, оскільки цим останнім справді ідеться про порозуміння в ім'я загально - національних інтересів.

Представники ЗП УГВР наполягали на прийнятті їх пропозиції з 26. 12. 1950, обіцяючи однак, по порозумінні з проводом ЗП УГВР, дати свою відповідь на становище, що його зайняли в своїй резолюції політичні організації і фракції УНРади. Така відповідь до дня виходу цього числа „Вістей" ще не прийшла.

(Укр. Інформ. Бюро)

ГНАНІ І ЦЬКОВАНІ

(Закінчення зі стор. 2-гої)

Це ті, які у новій „аліянтській" дійсності на підставі звісних договорів були виловлювані, густо часто силоміць забирані та видавані їх попереднім „опікунам" та „народньодемократам" — більшовикам. Хиба і до нині не вживаються нам отсі очі тисячів із них повні одчаю та розпуки. Їм і то їм одиноким було відомо, що їдуть на певну смерть і тортури. Пам'ятаємо як підрізували вони собі жили, вішались, матері спершу вбивали дітей а потім самі кидались у воду (Лінц, Австрія), кидались під авта. — Ще минулого року із французької зони віддано 27 людей, головно „східняків" із домів божевільних, котрі, як впевняли вчені чинники „добровільно" виявили волю на поворот, до „вітчизни", де сонце ніколи не заходить"...

Це ті, яких донедавна, як елемент непевний, дуже уважливо впускали в різні країни на нове поселення. Відомо, що закон про забезпеку недопущення підозрілих елементів до ЗДА із листопада попереднього року, саме найбільш вдаряв по українцях-„східняках". Закон, що його американський політичний розум недавно зніс та заступив новим ліберальним і справедливим. Може врешті і їм стало відомо, що ніхто інший як українські громадяни, як Гузенко в Канаді, та інші з ЗДА розкрили підривну роботу більшовицьких аґентів на американському терені. Читаємо за викриття різних шпигунських афер, в яких є громадяни усяких національностей, але донині серед них немає нікого з-поміж українців, а тимбільше із східних областей. Хто цькує на них та творить їх, нам відомо. Відомо також і чому! Хто в цьому помагає знаємо. Знаємо і длячого! Бо не бракує всяких темних і ворожих нам сил, які спроможні використати усякі засоби для нищення правдивих речників правди про більшовизм та інтересів українського народу.

Ворог добре знає, що вони внедовзі на всю широчінь розгорнуть боротьбу із світом деспотії, гнету та злочинства. Він знає їх силу, бо збагнув її у боротьбі та опорі, рівної якій не зміг до нині поставити ніякий другий нарід.

„Східняцьке" питання має рівно ж свої сторінки і у внутрішньому значінні. Виносити його — це значить, відкривати рани, які заблизнюються та вигоюються. Зрештою, кожен добре знає як деяка частина таки своїх ставиться до них. Навіть стидно признаватися. Братня кривда болюча. — Разом із тим є беззаперечним явищем ріст впливів цього „східняцького чинника" на усі галузі еміґраційного життя. Він є від самого початку дуже видний, хоч вони ще живуть засклеплені в більшості у своїх ґеттах, котрих існування є зрозуміле, хоча б з огляду на стан і дійсність які існували в Европі та не перестали існувати донині.

Нігде, здається, немає таких можливостей для вияву їх вартостей як в ЗДА. Недалекий вже цей час, де їм, не оглядаючись на задні колеса треба буде виступити на усіх галузях нашого американського громадського, політичного і духового життя. Якщо це не станеться, страшна відповідальність впаде на них, хоча б перед — „східняками" на землях. А ними став весь український народ. Там на землях, на великому українському пеклі, в одній всенаціональній боротьбі вироцщується один український тип. Називання себе „східняками" і „західняками" є явищем лиш еміґраційним і реакційним. Воно внедовзі перестане існувати і тут, як лиш виявимо дещо більше державного розуму та братнього серця. — Тоді усі наші акції матимуть цілком іншу вагу та значення.

ЗАКІНЧИВСЯ КОНҐРЕС МІЖНАРОДНОЇ РАДИ ЖІНОК В АТЕНАХ

Вчора тут закінчився формально третій конґрес Міжнародної Ради Жінок, що почався 28-го березня та в якому взяло участь 250 делеґаток з 23-ох країн. Жадна з під-совєтських країн не була заступлена. У висліді нарад ухвалено біля 40 резолюцій, включно з резолюціями відносно свободи преси, виховання дітей, рівноправства жінок та цілого ряду інших справ міжнародного значення. Рада зокрема ухвалила піддержати Об'єднані Нації та їх окремі аґенції, спеціяльно Міжнародній Фонд Рятунку Дітей.

Атени, — 9-го квітня 1951.

З окремої телеграми з Атен довідуємося, що конґресові складали привіт грецький король і королева та інші державні достойники. Приявна на конґресі представниця Об'єднання Українських Жіночих Організацій Америки, п-ні Стефанія Галичин, промовляла по радіо та опублікувала статтю про боротьбу українського народу за незалежність. Конґрес мав прийняти пропозицію п-ні Галичин, щоби в майбутньому „всі жіночі організації різних національностей, що живуть у вільному світі та які визнають такі самі принципи, — могли бути прийняті як члени цеї організації".

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ШІКАҐО, ІЛЛ.

Третій Музичний Фестіваль

В суботу дня 14. квітня ц .р український „Артс Клюб" міста Шікаґо влаштовує свій „Третій Річний Музичний Фестіваль". Як і попередні концерти, так і цей буде показом українського музичного і танцювального талану. Слід сподіватись, що цьогорічний фестивал стоятиме на вищому рівні від двох попередніх. Участь у фестивалі заповіли два найкращі хори міста Шікаґо — „Сурма" під керівництвом професора Федоріва і „Чоловічий хор Міста Шікаґо" під управою п. Степана Поздняка. Ділянка танців буде заступлена молодою групою танцюристів під проводом пані Роми Дзюбинської і п. Осовського.

Солістами концерту будуть: д-р Іван Рудавський — популярний на шікаґовському терені співак — баритон, канадійська скрипачка українського роду Вікторія Себастинська — стипендистка „Шікаґо Мюзікаль Каледж" і пан Ігор Білогруд — пяніст і композитор.

Другу частину програми виповнить „Райт Джюньор Каледж Комюніти Бенд" під управою п. Івана Барабаша. Ця велика оркестра крім творів клясиків має також у своїй програмі в'язанку стрілецьких і народних пісень.

Дохід з фестівалю призначений на Стипендійно-освітній Фонд, який був встановлений „Артс Клюбом", щоб нести матеріяльну допомогу студіюючій молоді.

Кандидат на стипендію мусить бути українського походження, жити у шікаґовській громаді, здати вступні іспити і бути принятим до якогось каледжу або університету, бути одним із кращих студентів на його курсі, доказати, що йому стипендія необхідно потрібна, щоб закінчити студії.

„Артс Клюб" буде дуже вдячний за всякого роду пожертви на Стипендійний Фонд. Імена жертводавців будуть надруковані на листі спогадів у програмці концерту.

За інформаціями в справі стипендій слід звертатись до предсідника стипендійного комітету:

Miss Marian Panko, 1242 N. Laramie Chicago 51, Ill.

ОБОРОТНА ВИСИЛКА ВІЙСЬК ДО КОРЕЇ

Вашинґтон. — Остаточно наладнано оборотну висилку фронтових військ з континентальних Злучених Держав до Кореї для звільнення теперішніх частин, які борються майже від початку. Секретар армії Френк Пейс виявив, що кожного місяця будуть перемінювати пересічно по 20,000 наземних вояків. Які частини армії мають бути звільнені з поля боїв, про це вирішуватиме ген. Доґлес МекАртур.

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНОЗНАВСТВА НАБЛИЖАЄТЬСЯ ДО ЗАВЕРШЕННЯ

Наукове Товариство ім. Шевченка і Видавництво МОЛОДЕ ЖИТТЯ, що взяли на себе велике завдання, можуть із вдоволенням споглядати на пройдений шлях. Дві третини Енциклопедії Українознавства вже готові, остання частина редакційно завершується. Мобілізуються засоби, щоб по можливості скоро зкінчити і всі технічні роботи. Передплатники матимуть великий твір у трьох томах незабаром у своїх руках.

Збільшуючи об'єм ЕУ з 10 книжок і 800 сторінок до 15 книжок і 1200 сторінок, В-во запитувало про думку передплатників і то тих, що перебувають в Европі, отже матеріяльно найбідніших. Відповідь була одностайна: — не скорочувати і не калічити цінних матеріялів, але помістити всі, збільшуючи число книжок. Ця відповідь не була тільки порожнім словом: — передплатники доплачували належність за нових п'ять книжок.

Подібно поставилися до справи і передплатники в інших, багатіших країнах. В ЗДА вже велика більшість доплатила і тим підкреслила, що розуміє вагу цього монументального твору.

Реченець доплати в ЗДА кінчається 1-го травня. Таким чином квітень дає останню нагоду передплати Енциклопедії по нижчій ціні,, за 27,00 долярів вплачених готівкою. Після 1-го травня передплата виноситими 33,00 дол., а після появи цілости твір у трьох томах коштуватиме 45,00 дол.

Тож користайте з нагоди! **Передплачуйте** Енциклопедію Українознавства **до кінця квітня!**

Прохаємо передплатників — окремих випусків чи цілости, — які досі вплатили менші суми, прислати решту до 27,00 дол. перед кінцем квітня. В травні доплата виноситиме більше.

Вплачуючи в квітні, заощаджуєте собі грошей і помагаєте Науковому Товариству ім. Шевченка скоріше завершити діло.

За всіми інформаціями і з вплатами прохають звертатися на адресу:

M. SHLEMKEVYCH
347 Grier Avenue
Elizabeth 2, N. J., U.S.A.

СТУДІЮЮТЬ ОЗБРОЄННЯ ЮГОСЛАВІЇ ЗАХІДНИМИ ДЕРЖАВАМИ

Вашингтон, 8 квітня. — Протимосковський уряд Югославії зажадав зброї й військового устаткування від Злучених Держав, Великобританії й Франції, як це виявляє департамент стейту. Згадані три держави створили спільний комітет для простудіювання югославського домагання. Прем'єр Югославії, маршал Тіто, кажуть вони, хоче дістати артилерію, танки, малу зброю, матеріяли для комунікацій і інші засоби для підкріплення оборони проти загрози інвазії Росії й сателітських країн. Америка ще не вирішила, чи згодитися на прохання Югославії, одначе панує переконання, що це буде зроблене для збереження незалежности цієї країни. Досі її прохання було втримуване в тайні від місяця, бо йшлося тільки про змодернізування озброєння югославської армії для скріплення її боєздатности. Тепер сказано ясно, що йдеться про оборону від агресії. Тітова армія нараховує 34 дивізій і має добрий вишкіл, але її зброя є латаниною всілякого роду виробів, як російського, чеського й німецького. Досі Америка дала Югославії позичку в сумі $124,000,000 на рятунок голодуючого внаслідок посухи населення. Американський президент, на підставі уповажнення Конґресу, має право постачити безплатно зброю для Югославії, якщо йдеться про забезпеку Злучених Держав.

РАДІОВИСТУП ПРОФ. ДОБРЯНСЬКОГО

(Докінчення зі стор. 1-ої)

їнська підпольна армія. Власне через це підпілля ми в останньому одержали наше перше авторитетне звідомлення щодо відгуку на Голос Америки.

Бек: Іншими словами, українці за залізною заслоною слухають Голосу Америки і можна припускати, що його слухають теж інші народи?

Добр.: Так. І що більше, вони теж сказали нам якого поширення і поліпшення Голосу Америки — вони бажали б собі. Для прикладу, вони бажали б довідатися про рішуче заінтересування Америки теперішнім українським визвольним рухом проти совєтсько-російського поневолення.

Бек: Іншими словами, люди, як сенатор МекМеґон і конґресмен Керстен мають правду говорячи, що ми повинні дати народам за залізною заслоною більші запевнення щодо нашої приязні до них?

Добр.: Наше підпілля твердить, що це є власне те, чого воно собі бажає. Це допомогло б йому поширити свої ряди.

Бек: Як інакше ми могли б допомогти українцям?

Добр.: Ми можемо допомогти їм, посилаючи їм легку зброю, фотоапарати і друкарське устаткування, і ми з УКК вже зверталися до нашого уряду, щоб він забезпечив українське підпілля тим, чого воно потребує.

БРУКЛИН-КАЛЕДЖ ВІДКРИВАЄ ДВА УКРАЇНСЬКІ КУРСИ

З 18. квітня цього року Бруклин-Каледж, один з найбільших каледжів в ЗДА, відкриває два українські курси — початковий курс української мови і підвищений. Курси веде д-р П. Ковалів, професор Українського Вільного Університету.

Плата за курс 10 долярів. Інформації можна дістати в Каледжі на письмі або усно: — (Brooklyn 10, Bedford Ave. and Ave. H, — Boylan Hall, Room 1150). —

Навчання починається 19. квітня 1951 року від 8-9.50 вечером (початковий курс) і 18. квітня 1951 р., від 8-9.50 (підвищений курс).

Українська молодь має щасливу нагоду вивчати мову свого народу в американській високій школі, і тому треба використати цю нагоду.

Поспішіть з реєстрацією уже тепер!

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА"

УКРАЇНСЬКА МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА В СТ. ПОЛ.

Ст. Пол., Минн. — Дякуючи старанням проф. А. Грановського з університету Миннесота, цей університет згодився бути покровителем мистецької виставки, яку влаштовує група українських мистців в місті Ст. Пол. У спеціяльній виставовій залі будуть виставлені від 23 квітня праці п'ятнадцяти українських мистців, які недавно прибули до стейту. Виставка триватиме один тиждень. Тепер іде підготовка до друку каталогу предметів на виставку.

ДОПОВІДЬ ПРО ТВОРЧІСТЬ ВИННИЧЕНКА В Л. М. КЛЮБІ

В найближчу п'ятницю, 13-го квітня, в Літературно-Мистецькому Клюбі при 149 2-гій евеню проф. В. Чапленко виголосить доповідь про „Соняшну Машину" В. Винниченка. Початок, як звичайно, в год. 7:30 ввечорі.

● **На досмертне ув'язнення** засуджено в Празі двох чехів, обвинувачених в шпигунстві в користь Америки.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

БОФАЛО, Н. Й. — Бр. св. О. Николая, від. 127, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 15. квітня, в церковній галі, зараз по співаній Сл. Божій. Проситься всіх членів взяти участь у цих зборах. Наші збори відбуваються завжди в третю неділю по першім, але урядники полагоджують справи теж і в четверту неділю, зараз по Сл. Божій, а крім цього й в останні дві середи в другій половині місяця, від 8 до 10 ввечорі в церковній галі при Філмор і Онейда вул. Робимо це для вигоди тих, що з різних причин не все можуть бути на зборах. — І. Вула, гол.; П. Володка, фін. секр.; М. Левицький, рек. секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Місячні збори Бр. св. О. Николая, від. 106, відбудуться в неділі, 15. і 22. квітня, в Союзовім Домі, 843 N. Western Ave., в год. 12. вполудне. Просимо членів, в цих двох назначених днях, прибути на збори, та заплатити свою належитість, бо у день Великодних Свят, це є 29-го квітня, ніхто з урядників не буде збирати вкладок. Зокрема просимо ново вписаних членів прибути конечно і заплатити свою першу вкладку. — О. Любас, предс.; М. Попіль, кас.; Г. Дацьків, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. Зап. Січ, від. 371, відбудуться в пятницю, 13. квітня, в год. 8. ввечорі, в Січовій Галі, 506 — 18th Ave. Проситься членів, а передовсім всіх нових членів, приходити на збори і платити свої вкладки на зборах відділу. — За уряд: О. Паньків, предс.; П. Заблоцький, кас.; Ю. Баранюк, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Місячні збори Бр. св. Петра й Павла, від. 220, відбудуться в суботу, 14. квітня, в год. 7. ввечорі, в галі під ч. 4950 So. Paulina St. Проситься всіх членів прибути на час. Члени, що були суспендовані в березні, якщо являться і заплатять свої вкладки, будуть прийняті наново. Хто з членів має знайомих, що ще не є членами, хай приведе їх на збори, а ми їх радо впишемо в члени. Проситься нових членів забрати свої грамоти. — Г. Гарасим, секр.

СКРЕНТОН, ПА.—Тов. Над Збручa, від. 280, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 15. квітня, в 3-тій год. пополудні, в Укр. Гор. Клюбі, 608 Вест Лакавана Еве. Пригадується всім членам, що вкладки треба платити на час. — О. Запоточний, Р. Рубльовський.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. У. Н. Союзу, від. 292, подає до відома всім своїм членам, що квартальні збори відбудуться в неділю, 15-го квітня, в год. 1:30 пополудні, в галі У. Н. Дому, 4655 Martin і Michigan Aves. На ці збори повинні прибути всі члени, бо головний контрольор, д-р А. Т. Кібзей, і головний радний, В. Дідик, здадуть звіти з річних зборів. Також уряд відділу має деякі важні справи до полагодження, котрі вимагають присутности усіх членів. Звертається увагу новим членам, щоб приходили на збори та платили свої вкладки, а рівнож, щоб старалися приєднувати нових членів. Не чекайте, щоб секретар прийшов колектувати вкладки. По вписі до Союзу він принесе Вам Ваші документи, а теж сколектує вкладки, але він не може що місяця цього робити. — І. Форись, предс.; П. Кізел, секр.; М. Ґузиляк, кас.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Василія, від. 339, відбудуться в суботу, 14. квітня, в год. 7. ввечорі, в домі Громади, 3322 Н. Лавренс вул. Взивається всіх членів, місцевих і позамісцевих, бути присутніми на зборах і вирівняти залеглі місячні вкладки. — За уряд: І. Жмутин, предс.; І. Сорока, кас.; А. Хромяк, секр.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. — Тов. Укр. Січ, від. 182, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 15. квітня, о год. 2. пополудні, в парафіяльній галі, 45-47 Говп Еве., Пасайк. Просимо членів прийти на збори та вирівняти свої належитости. — М. Філь, предс.; Г. Яськів, секр.

БАЛТІМОР, МД. — Бр. Пресв. Тройці, від. 320, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 15. квітня, в год. 2-ій пополудні, в У. Н. Домі, 3101 O'Donnell St. Просимо всіх членів прибути на час і вирівняти свої вкладки. Маємо теж важні справи до вирішення. — За уряд: Й. Мармаш, предс.; І. Малко, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Українське Зап. Бр. св. Володимира, від. 130, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 14-го квітня, в годині 8. ввечорі, в церковній салі при 7. вул. Просимо всіх членів явитися на означений час, бо є важні справи до полагодження. — Уряд.

ПАЛМЕРТОН, ПА. — Бр. св. О. Николая, від. 369, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 15. квітня, в год. 4. пополудні. Просимо всіх членів явитись на збори. Маємо багато справ до обговорення. — Уряд.

АНСОНІЯ, КОНН. — Тов. ім. А. Вончевського, від. 10, повідомляє всіх своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 15. квітня, зараз по Сл. Божій, в парафіяльній галі. Проситься всіх членів прийти на час та вирівняти свої залеглі довги. — В. Глива, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Увага Союзовці 105-го відділу: у неділю, 15. квітня, о год. 3-тій пополудні відбудуться квартальні збори відділу, з огляду на те, що є багато нових і важних справ, вимагається обовязкової присутности всіх членів відділу. — Управа.

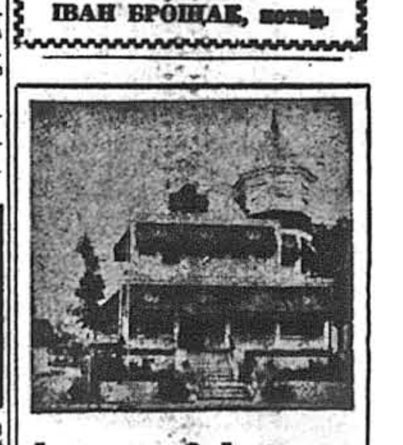
ФРЕНКФОРД, ПА. — Тов. ім. Д. Вітовського, від. 268, повідомляє, що звичайні місячні збори відбудуться в суботу, 14. квітня, в домі Укр. Горожан на Wakeling вул., в 7. год. ввечорі. — Т. Радинський, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. Мир, від. 324, повідомляє всіх членів, що звичайні місячні збори відбудуться 14. квітня. Всіх членів проситься прибути на ці збори і вирівняти залеглі вкладки. При тій нагоді повідомляється, що на цей рік зістали вибрані до управи Тов. такі урядники: А. Горохівський, предс.; І. Струк, секр.; Н. Бурак, кас. Адреса нового касієра Н. Бурака є: 870 N. 22nd St. — Управа.

БРИДЖПОРТ, КОНН. — Тов. Українська Січ, від. 59, повідомляє всіх своїх членів, що збори відбудуться в суботу, 14. квітня, в У. Н. Домі, 517 Галет вул., точно в год. 7:30 ввечорі. Взивається все членство прийти на час. Минулого місяця зайшла ухвала, що кожний член зобовязаний взяти тикет на підприємство, котре наше Тов. дає цього місяця. — М. Галькевич, секр.

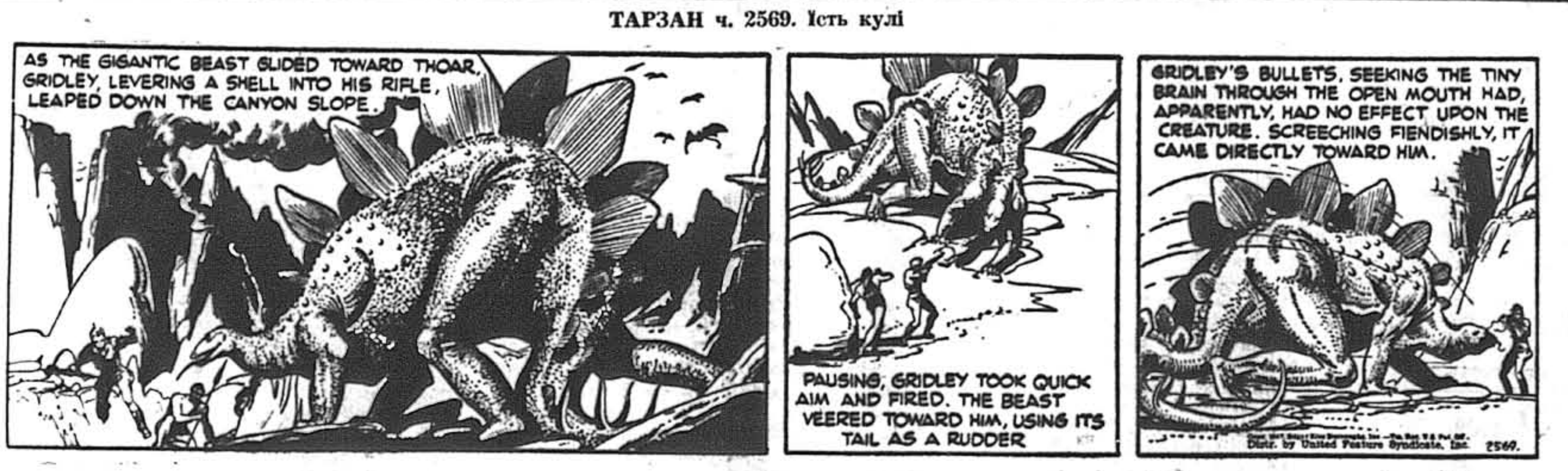

ТАРЗАН ч. 2569. Їсть кулі

Коли велетенська потвора підсувалася до Тора, Ґрідлі заложив кулю в свій кріс і скочив уділ по збіччю кеніону.

Пристанувши, Ґрідлі швидко прицілився і вистрілив. Потвора повернулася до нього, використовуючи свій хвіст для керми.

Кулі Ґрідлія, увігнавшися в делікатний мозок крізь одвертий рот, не зробили ніякої шкоди звіреві. З диявольським скреготанням він підповз просто до нього.